

Еко-історії для моїх маленьких друзів

Богдан Красавцев

3MICT

Велетень БУ	5
Металева голова хлопчика Уца	15
Джеремі рятує море	25
Чорнице, не плач	33
Гриць, який любив дерева	39
Ба шукає друзів	47
Маленький скульптор Карло	55
Кролик проти фосфатів	69

BEJIETE HO BY

Бу ріс дужим хлопцем. Він із самісінького дитинства займався плаванням, футболом та карате. Бу вправно підтягувався на турніку, був фізично заґартований, тож не боявся ні холоду, ні протягів. Бу також поводив себе дуже чемно й завжди поступався місцем літнім людям у транспорті.

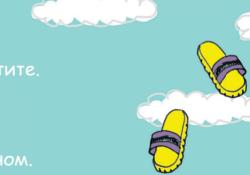
Якось сталося лихо. Бу гуляв вулицею, коли повіяв дуже сильний вітер. Таких вітрів у Харкові ще ніколи не було. Люди тікали хто куди. А хоробрий та сильний Бу допомагав літнім людям та дітям дістатися до укриття. І сталося так, що вітер схопив Бу та почав підіймати його вгору. Всі стояли з відкритими ротами з подиву. Бу, такого кремезного та чуйного Бу, щойно забрав вітер. І куди він тепер зник? Невідомо...

Але вітерець був добрим дядьком:

- Не бійся, Бу. Я забрав тебе, щоб показати тобі одну цікаву річ.
- Ох і налякали ви мене, пане Вітре... Вітер розсміявся, від чого Бу затремтів:
- Ви так не смійтеся, бо мене ще впустите.
- Та ні, я тебе дужо тримаю.

Я такий самий сильний, як і ти.

- Сильніші. Ви он як людей налякали
- То я не навмисно. Це зветься циклоном.
- <u>Щось ц</u>иклони почастішали останнім часом.
- Я мушу тобі показати, чому так відбувається. Це дуже важливо для всіх людей.

Вітер підняв Бу на дах двадцятиповерхівки. Тепер вони стояли над містом і дивилися навкруги.

- Бачиш, ці заводи та автомобілі аж надто псують наше довкілля. Треба щось вдіяти з цим.

Довкілля – це те, що нас оточує: повітря, земля, тварини, рослини. Що чистіше довкілля, то довше живуть люди й все живе. Тож дбай про світ довкола і тоді всі ми будемо щасливі.

- Але що робити, якщо заводи дають людям роботу, а без автомобілів складно уявити життя?
- Водночас заводи й автомобілі викидають багато парникових газів. Це нагріває нашу планету. Ти ж помітив, як в Україні щороку все спекотніше, а дощів усе менше?
- Помітив.
- Зміни клімату дуже серйозна річ. Вони несуть загрозу нашому життю. Якщо нічого не вдіяти, Україна може втратити свій плодючий чорнозем, а через засуху впаде врожайність і їжа значно подорожчає.
- Що ж тоді робити?
- Потрібно, щоб на заводах встановлювали фільтри, які б зменшували шкідливі викиди в атмосферу.
- А щодо автомобілів?
- Люди мають пересідати на велосипеди вони не завдають шкоди довкіллю. Або менше користуватися автомобілями, що працюють на бензині та дизелі.
- І більше ходити пішки.

- Саме так, Бу. Або ж їздити громадським транспортом. У ваших містах його дуже багато: взяти бодай метрополітен і трамвай. Це ж чудо, а не транспорт: і швидко, і доїхати можна куди завгодно.
- Я ніколи про це не думав... Дякую, пане Вітре, за цю розповідь.
- До речі, Бу, ти ж економиш світло?
- Звісно. Я вимикаю світло в кімнаті, коли мене там немає.
- І лампочки заміни. Встанови світлодіодні, називаються вони LED (українською читається ЛЕД). Чув про такі?
- Авжеж. Вони споживають значно менше електроенергії отож, мої батьки платитимуть менше за світло!
- Ти молодець, Бу. Також заощаджуй воду та газ.
- Обов'язково. Тепер завжди перекриватиму воду, коли буду чистити зуби.
- А батькам скажи, щоб вони даремно не витрачали газ на опалення. Краще хай утеплять свій будинок – це називається енергоефективність.
- Яке цікаве слово!
- Так. Мислити енергоефективно означає використовувати ресурси планети з розумом.
- Тепер я щодня житиму саме так!
- Ну що ж, я поверну тебе на землю, бо твої друзі вже розхвилювалися.
- А чому ви обрали саме мене?
- Бо ти любиш природу й людей. Розкажи всім про нашу розмову. І як схочеш прийняти ванну, ліпше прийми душ так ти заощадиш сотні літрів води, а вода з-під кранів бере початок із наших річок тож завдяки твоїм діям річки ніколи не зміліють.

- Я розкажу про твої поради всім: друзям, батькам і сусідам! Відтепер всі ми будемо еко-свідомими.

Еко-свідома людина - це та людина, яка береже ресурси нашої планети (воду, газ, електроенергію) та дбає про довкілля: використовує пакети повторно, не купує зайвих речей, сортує сміття та своїм прикладом надихає інших людей на такі самі дії.

- Ти мій розумнику, - пан Вітер потиснув Бу руку та обережно опустив його на землю.

Усі присутні зраділи, що Бу живий.

Хлопець тим часом розповів людям про те, як берегти довкілля.

- *А* тепер гайда кататися на велосипедах, - гукнув Бу й усі дружно підтримали, - вперед!

Як ти думаєш, чи багато в твоєму місті заводів та підприємств, що забруднюють повітря?

А ти знаєш, що разом із батьками та друзями ти можеш спрямувати звернення до підприємств, щоб ті встановили фільтри для зменшення викидів небезпечних речовин в атмосферу? Таким чином повітря в твоєму місті стане чистішим і люди житимуть довше, адже від якості повітря залежить тривалість нашого життя.

THE GIANT BOO

Boo grew up a very healthy boy. He had been swimming, playing football, and taking karate classes throughout his entire childhood. The strong boy did pull-ups on the pull-up bar and was athletic. Therefore, he was not afraid of cold weather and drafts. Besides, Boo behaved politely and always shared his seat for the elderly while having an adventure in public transport.

Suddenly, an accident has happened. Boo was walking down the street when a violent wind blew. There has never been such a gale in Kharkiv. People were rapidly running away. In contrast, brave and fit Boo started to take care of the elderly and children. He was leading them to the shelter. All at once, the wind grabbed Boo and began to lift him.

People stood with their mouths open in surprise. Boo, stocky and pure in heart Boo, had just been blown away by a terrible storm. "And where has he disappeared now?" This question remained unanswered. Meanwhile, the wind appeared to be a good spirit:

"Don't worry, Boo. I have gripped you to show you one interesting moment." "Oh, Mr. Wind, you have terrified me...", — Boo shivered, as the Wind laughed.

"Please, don't be naughty. You may drop me!"

"Boo, everything's fine. I'm as strong as you."

"Surely. You're more powerful than me. Mr. Wind, you have shocked everyone!"

"To tell the truth, I didn't mean it. This is just a cyclone."

"Cyclones have become more frequent recently..."

"That's correct. I have to show you now why cyclones are born all the time. I guess it is essential for all."

The Wind lifted Boo to the roof of the twentieth floor. They were exploring the city from the top now.

«See, these plants and cars are affecting the environment. Something needs to be done to stop that.»

The environment surrounds us, air, land, animals, plants. If it's clean, the quality of life is higher, and everything lives longer.

So take care of the world around you and then everyone will be happy. Write below how do you help nature.:)

_____

- «But it's hard to imagine life without cars as well as people not working in factories!»
- «Factories and cars emit a lot of greenhouse gases at the same time. They warm our planet. You might have noticed that in Ukraine is getting hotter every year, and there is less rain.»
- «I've noticed.»
- «Climate change is dangerous. It is a danger to life. If we do nothing, Ukraine may lose its fertile soil, and the drought will reduce yields and make food much more expensive.»
- «What to do then?»
- «It is necessary to install filters in factories that would reduce harmful emissions into the atmosphere.»
- «What about cars?»
- «People should shift to bicycles they do not harm the environment. Or use less gasoline and diesel cars.»
- «And walk more.»
- «That's right, Boo.»

«Or take public transport. There are a lot of them in your cities: take at least a subway or a tram. It is a pure miracle: you can get anywhere fast.»

«I never thought about it... Thank you, Mr. Wind, for this story.»

«By the way, Boo, are you saving electricity?»

«Of course. I turn off the lights in the room when I'm not there.»

«And replacement bulbs. LED devices, they are called LED

(Ukrainian reads LED). Have you heard of such?»

«Of course. They consume much less electricity.

That is why my parents pay less!»

«You're great, Boo. Also, save water and gas.»

«Surely. Now I will always turn off the water when I brush my teeth.»

«And tell your parents not to waste gas on heating. It is better to insulate your home - this is called energy efficiency.»

«What an interesting word!»

«When you use the planet's resources carefully, it means you're a green consumer.»

«From now on, I will live this way every day!»

«Well, I'll bring you back to the ground because your friends are already worried.»

«And why did you choose me?»

«Because you treat nature and people kindly. Tell everyone about our conversation!»

«Besides, it's better to take a shower, if you want to take a bath. That will help to save hundreds of river water liters. They will never disappear thanks to your actions.»

«I will share the message with my friends, parents, neighbors! From now on, we all are going to be green.»

An eco-conscious person is the one who saves the resources of our planet (water, gas, electricity) and cares about the environment: reuses packages, not purchases unnecessary things, sorts garbage, and is a role model who inspires other people to do the same.

«You're a clever boy.»

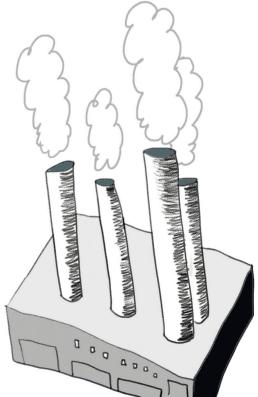
Mr. Wind shook Boo's hand and carefully lowered the boy to the ground. People were happy Boo was alive.

Meanwhile, the boy told people how to protect the environment.

«And now let's ride our bicycles», — Boo shouted. Everyone agreed with him. «All ahead!»

Do you think are there many air-polluting plants and enterprises in your city?

Did you know that together with your parents, and friends you can demand businesses to install filters that reduce hazardous emissions into the atmosphere?

_			

x + y = 3 y - x = 1

Уц прокинувся, але щоб підняти голову з подушки, потрібно було багато зусиль. Адже голова в хлопця була металева, хоча про це майже ніхто не знав. Уц теж дізнався випадково. Кілька днів тому він грав у футбол із хлопцями. Й коли на нього полетів м'яч, Уц відбив його головою - м'яч відлетів дуже далеко, ну а сам звук неабияк усіх здивував.

- Таке враження, що в тебе гантелі замість голови, сказав Гоб.
- Дотепно, сказав Уц та посміявся з усіма.

Того ж вечора відбулася ще одна незвична річ. Уц вертався додому та спіткнувся. Він упав і стукнувся головою. Знову почулося лунке «бенц» - та, навдивовижу, голова в Уца зовсім не заболіла. Хлопець не знав, що робити: з одного боку, мати металеву голову - це круто, але з іншого - його це трохи лякало.

- А раптом я робот? - подумав він.

Уц прийшов додому, де його радісно зустріла мати.

- Хлопчику мій, як справи в школі?
- Все добре, мам. Сьогодні гола забив.
- Молодець, пишаюся тобою. Сідай до столу їсти.

На вечерю були приготовлені дуже смачні вареники з сиром. Уц усе з'їв, а потім пішов до своєї кімнати робити домашні завдання. Проте математика ніяк не давалася. Голову тепер займала одна Велика Думка про його металеву голову.

«Що буде зі мною далі? Може треба розповісти батькам або класному керівнику? Чи взагалі нічого не робити, а воно й так минеться?»

А що 6 ти зробив на місці Уца?

Уц врешті-решт виконав домашнє завдання - вправ було тільки дві, а математику він дуже любив. Коли ж настав вечір і батько прийшов з роботи, Уц підійшов до нього і запитав:

- Тату, ти б мене все одно любив, навіть якби я був роботом?
- Що ти таке кажеш? батько витріщив очі на Уца. З чого це ти отаке вигадав?
- Та в мене металева голова... Уц опустив очі.
- Чому ти так думаєщ? татко піднявся з крісла й підійшов до сина.
- А ти постукай по ній. Ось, і Уц постукав кулаком по голові. Почувся металевий дзвін.
- Це неймовірно, легенько постукав Уца по голові. А вона в тебе не болить?
- Ні, зовсім.
- Слухай, синку, я не знаю, що це таке, але не хвилюйся. Ми з'ясуємо. Мерщій до лікаря на обстеження.

- Он воно як! Металева, кажете... - старенький дідусь-лікар провів Уца до спеціальної кімнати. - Якщо так, то ми не зможемо зробити МРТ.

МРТ – це таке обстеження, коли людина в'їжджає в капсулу й там комп'ютер фотографує мозок, а потім лікарі аналізують отримані фотографії.

- Але ж ти кажеш, що не болить... Слухайте, я би порадив звернутися до професора Боща. Хай подивиться. Таке в моїй практиці вперше.

Батько з Уцом поїхали до професора Боща. Професор був відомий тим, що допоміг багатьом діткам із різними вадами - коли всі лікарі розводили руками, то він брався за діло й завжди знаходив відповідь. Це був високий чоловік із бородою. Він зустрів їх надворі та запросив на чай. Під час чаювання Бощ попросив Уца розказати про все спочатку. Професор уважно вислухав хлопця, а тоді взяв магніт і підніс його до Уцової голови - магніт миттю до неї прилип. Потім Бощ перевірив здоров'я Уца: послухав серцебиття, виміряв тиск, а наприкінці запитав:

- Скільки буде три помножити на чотири?
- Дванадцять, впевнено відповів Уц.
- Хм, хоча голова в тебе залізна, але це ж зовсім не вада. Це не потрібно ніяк лікувати, прорік Бощ висновок і Уц зрадів.

На виході з хати професор додав:

- Уце, залізна голова відтепер - твоя особливість. Використовуй її на повну.

Після відвідин професора Боща Уц почав краще навчатися в школі, бо став упевненішим у собі. Його однолітки, бувало, жартували над тим, що в нього, мовляв, залізяки в голові, але він не звертав уваги на ці нездалі жарти й врешті-решт багато чого досяг у житті. В 10 класі він переміг на міській олімпіаді з математики, а в 11 класі став переможцем Малої академії наук України з математики.

Після школи Уц займався наукою і досліджував роботу головного мозку. Одного дня навіть став володарем Нобелівської премії за вагомий внесок у медицину. Зараз Уцові 31 рік. Він дуже кумедний. Коли я заходжу до нього в гості, він показує мені різні фокуси - вчора, наприклад, зустрів мене з каструлею на потилиці. Оце насміялися!

Всі люди різні, тому треба завжди поважати одне одного, незалежно від зовнішнього вигляду та інших особливостей. Людяне ставлення до оточуючих означає сприйняття та повагу до інших людей. Кожен важливий в цьому світі, тому треба завжди шукати порозуміння та уникати образ і конфліктів.

METAL HEAD OF THE BOY Uts

Uts woke up. However, he forced himself to raise the head of the pillow. After all, the boy's head was metal, although almost no one knew about it. Uts also had discovered that by chance. A few days ago, he played football with friends. As a ball passed to him, Uts kicked it with the head - the ball flew very distantly, and the sound itself shocked everyone.

«It looks like you have dumbbells instead of a head," said Gobb.

«It's witty», — wisely said Uts and laughed naturally with everyone.

Another unusual thing happened on that emotional evening. Uts returned home and slipped. While felling over, he hurt his head.

«Benz!!!» The ringing sound reached out. Nevertheless, Uts' head did not hurt at all.

The boy didn't understand what to do. Uts felt like having a metal head was perhaps an excellent experience. But at the same time, it was a bit confusing.

«Perhaps I'm a robot?»- he thought.

Uts got home, where he was cheerfully welcomed by his mother.

My boy, what's new at school?

Everything is satisfactory, Mom. I scored a goal today.

The mother made very delicious cheese pancakes. Uts ate everything on the plate and moved to his room to finish homework. However, mathematics did not come to Uts' mind. All thoughts were now occupied by one Great Idea of his metal head.

«What will happen next? Should I tell my parents or a teacher? Or maybe do nothing at all, and it will go away anyway?»

If you were Uts, what would you do?

After all, Uts completed his homework. There were just two exercises left, plus he enjoyed learning math.

When evening finally came, and his father returned home from work. Uts got close to him and asked: «Dad, would you still love me if I were a robot?»

- «What did you just say?» Father stared at Uts. "How did you come up to this?"
- «But I have a metal head... «, Uts lowered his eyes.
- «Why do you think so?» Dad got up from his chair and moved to his son.
- «You come here and knock. See...», and Uts tapped his fist on his head. A metal bell clanged.
- «Unbelievable!» he touched his head lightly.
- «Does it bother you?»
- «No, not at all.»
- «Listen, son, I don't know what it is, but don't worry.
- We'll find out. Let's go to the doctor for a test.»
- "The head is metal, as you say..." an experienced doctor
- took Uts at a specific room. «In that case, we are off to do an MRI.»

You say it doesn't hurt right now... Listen, I recommend you to visit Professor Bosch. Let him study your case. Unfortunately, this is the first time in my practice.»

Father and Uts went to see Professor Bosch. The professor was known for recovering children from different diseases.

If other doctors shrugged their shoulders, he continued operating and looking for answers. He appeared to be a tall man with a beard. The doctor met them outside and invited them for tea. Bosch politely asked Uts to tell his story from the start to understand the problem.

Bosch had listened attentively to the boy, then took a magnet and lift it to the Uts' head. The magnet got attached immediately. At that moment, Bosch checked Uts' health. He probed his heartbeat, measured blood pressure, and finally asked:

- «Three multiplied by four equals...?»
- «Twelve!» Uts replied confidently.
- «Hmm, although your head is iron, it's not a flaw at all. It does not need to be treated, in any way,» Bosch concluded, and Uts shined.

At the door professor added:

«From now on, the iron head represents your feature. Use it to the fullest.»

Uts began studying better at school after visiting Professor Bosch because he became more self-confident. His peers sometimes joked that he had iron glands in his head, but he did not pay attention to these short-lived jokes and ultimately achieved a lot in life. In the 10th grade, he won the city Olympics in mathematics. And in the 11th grade, he became the winner of the Small Academy of Sciences of Ukraine.

After school, Uts had been learning science and a work of the brain. One day he too won the Nobel Prize for his significant contribution to medicine.

Uts is 31 years old now. He is exceptionally bright. When I visit him, he shows different tricks. Yesterday, for example, he met me with a pan on the back of his head. There was a burst of laughter.

During MRI test, a person enters a capsule as a computer takes a picture of a brain. Later, doctors investigate the results.

JAKEDEMI DALAE WODE

Джеремі поїхав із батьками до Одеси на море. Це був липень. Дуже вдалий час для будь-якої відпустки. Вони приїхали до Одеси потягом, а потім пішки дісталися до узбережжя Чорного моря. Після того, як були розпаковані валізи в номері готелю, батько та син пообідали й пішли купатися. Погода стояла відмінна.

- Тату, а що це плаває? Джеремі вказав на пляшку, що плавала у морі.
- Пляшка.
- А хто її викинув?
- Люди.
- Але чому?
- Бо вони не поважають природу. Батько виловив пляшку й забрав її, а затим викинув у спеціальний контейнер, на якому було написано - «для пластику».

Джеремі був радий, що вони допомогли морю. Хлопець наче чув, як море сказало - «дякую».

Того ж дня ввечері Джеремі гуляв узбережжям і помітив дуже багато сміття біля води. Він зібрав його, щоб воно не потрапило в море. Коли хлопець закінчив прибирання, то знову почув, як море сказало «дякую». Джеремі підійшов до води та подивився вдалечінь.

- Це ти кажеш «дякую»? спитав хлопець.
- Так, я, відповіло море.
- Але чому ти дякуєш?

- Тому що ти допомагаєш мені стати чистішим. Деякі невиховані люди забруднили мене. Мені дуже важко з цим сміттям всілякі пакетики, пляшки... вже не один такий острівець плаває на моєму тілі.
- Це так сумно.
- Звісно. Бо я не саме. В мені живуть риби і вони плутають пластик із їжею. А потім через це гинуть.
- Мені так сумно. Море, любе море, я так хочу допомогти тобі.
- Я буду дуже вдячне, якщо ти це зробиш.
- Скажи-но, де знаходяться ці пластикові острови? Ми приберемо їх!
- Тобі потрібні надійний човен та помічник.
- Я прийду з батьком!
- Приходь завтра ранком. Якраз буде гарна погода без вітру.

Джеремі пішов додому й розповів усе татові. Того ж вечора батько орендував невеликий човник, узяв довгі палки й торби, в які складатимуть сміття.

***

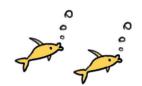
Настав ранок. Джеремі з батьком стояли біля моря. Сонце тільки починало сходити.

- Море, привіт! Ми готові тобі допомогти!

I море взяло їхній човен і понесло далеко-далеко. Туди, де зрідка бувають люди. Там наші герої й побачили великі острови з пластику. Це виглядало боляче. Вони зібрали весь бруд, а коли повернулися до берега, море було дуже щасливим.

- Мені аж стало легше дихати. Дякую вам. Розкажіть усім, що не можна залишати й викидати на узбережжях стаканчики, пляшки й пакетики. Нехай це сміття віддають на переробку.
- Я неодмінно всім передам, сказав Джеремі.

Море в ту мить наче заграло всіма кольорами та звуками - воно просто зраділо тому, що нарешті стало чистим.

Чи знаєш ти про те, що сміття можна сортувати та здавати на переробку? Потім із нього виготовляють різні речі, наприклад, одяг, посуд, іграшки тощо.

Дізнайся, де в твоєму місті можна здати на переробку пластик, скло, папір та метал. Або ж напиши мені листа й я залюбки підкажу тобі. Можливо, коло твого будинку є спеціальні контейнери для пластику й скла уважно прочитай написи, який саме

Тепер і ти знаєш, чому не можна смітити. Прибирати за собою потрібно всюди: на озерах, річках, а також у лісах та парках. За це природа неодмінно скаже усім нам «дякую». Хай мовчки, але ж ми почуємо, га?

JEREMY AVECT HE EA

Jeremy traveled with his parents to Odesa in July. Summer is a marvelous time for any relaxing vacation. They arrived in Odesa by train and later got to the Black Sea coast. After the family had unpacked suitcases in the hotel room, they lunched and went swimming. The weather was excellent.

«Dear dad, what is it drifting?» - Jeremy pointed to garbage floating in the sea.

«A bottle.»

«Who threw it there?»

«People.»

«But why?»

«Because they do not respect nature.»

Father took the bottle. Next moment, he threw it in a particular container that had a description on it - «for plastic.»

«Have you heard trash can be sorted and recycled? People use it for many things, like clothes, dishes, toys, and other stuff.»

Jeremy was glad they helped sea. Suddenly, the boy seemed to hear the answer from somewhere - «Thank you.»

That same evening, Jeremy was walking along the coast and noticed a pile of trash next to the water. He carefully collected it, not letting it sink in the sea

When he finished cleaning, he heard the sea say «thank you» one more time.

Jeremy walked over to the water and looked to the limitless horizon.

Are you saying «thank you»? The intelligent boy reasonably questioned.

- «Yes, I am.» the sea responded.
- «Why are you so grateful?»
- «Because you generously helped me to become more free. Some ignorant people have polluted me. It's tough to hold this garbage inside. All possible sorts of bags, bottles... More than one such dirty island floats on my body.» «It's so devastating!»
- «Unfortunately it is. As long as I'm not alone, it's terrible. Plenty of fish lives in my waters. They confuse plastic with organic food. And next, they disappear because of it.»
- «I'm sincerely concerned about that. I do want to help you, sweet Sea.»
- «I will be greatly relieved if you do.»
- «Tell me, where are those plastic islands? We will remove them!»
- «You need a reliable boat and an assistant.»
- «I will come with my father!»
- «Come tomorrow morning. There will be lovely weather without wind.»

Jeremy reached home and told his dad everything. The father rented a small boat, took long sticks and bags to collect garbage that evening.

The sparkling morning showed up. Jeremy and his father were standing by the sea. The sun was rising.

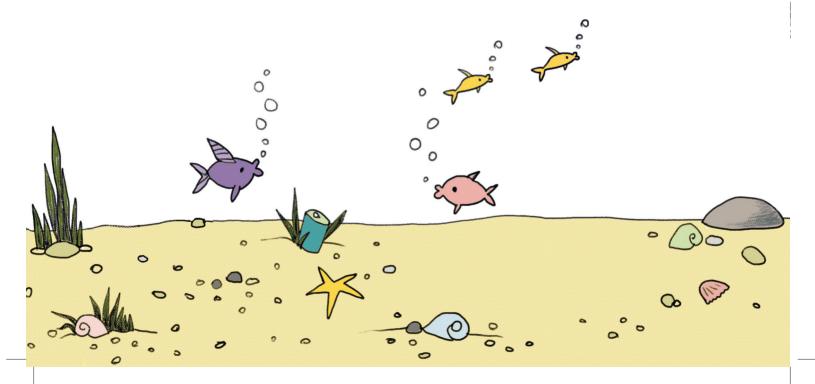
«The Sea, greetings! We are prepared to help you!»

The sea captured their boat and transferred them to the place faraway from people. At that place, they saw horrible plastic islands. The family carefully collected all the trash. After the boy and father had returned to the shore, the sea became peaceful.

«It's easier for me to breathe now. Thank you very much! Teach everyone not to throw cups, bottles, and sachets to the coast. Let the waste be recycled.»

Find out where you can reuse plastic, glass, paper, and metal in your city! Either write me a letter, and I'll be happy to guide you. There are special containers for each type of trash next to your place. You need to carefully examine the writings reading where plastic and glass should be thrown.

«I'll tell everyone,» - Jeremy wisely said. At that moment, the sea showed all colors and sounds in amusement. It was happy that it finally became clear. Now you are aware of the reasons you can't litter. You should take away your garbage with you if you're off: sitting next to the lakes, rivers, as well as in forests and parks. Nature to say «thank you» to all of us. We'll hear even if those are silent words.

_			

40PHNUE, HE MJa4

Марійка народилася та виросла в невеличкому містечку Макарові. Це Київська область. Вона мріяла стати вчителькою. Тож коли народився її молодший братик Андрій, вона була щаслива від того, що навчатиме його лічбі та читанню. Андрійко та Марійка росли дружньо.

- Треба любити комашок, метеликів, котиків та песиків. Словом, усіх, хто живе з нами, - казала Марійка.

I Андрійко ніколи не наступав на жучків, бо знав, що в них є мама і тато, брати і сестри, і що вони теж прагнуть жити.

- А як же комарі? спитався якось Андрійко.
- Щоб вони тебе не кусали, користуйся спеціальними кремами. Я теж їх не хочу вбивати.

Одного разу брат і сестра пішли в ліс по чорницю. Того літа вродило дуже багато ягід. Вони збирали ягідки і клали їх собі до рота.

- Як смачно, сказав Андрійко.
- Дуже. А ще корисно. Чорниця, наприклад, поліпшує зір та допомагає захиститися від застуд

- Дивись, як той чоловік збирає ягоди. Хіба так можна?

Марійка повернула голову й побачила сивого діда, який збирав ягоди за допомогою ковшу, що різав рослинам листя.

- Ні, так не можна.
- Скажемо про це?
- Робити зауваження треба ввічливо. О, я придумала,
- Марійка підійшла до діда та привіталася.
- Добридень вам!
- Добридень, відказав дід.
- Багацько ягоди вродило цього року...
- О, ще б пак. Я вже два відра назбирав.
- Діду, а ви не чуєте, як ягода плаче?
- Чого ж їй плакати?
- Прислухайтеся. Її листячко так і просять про турботу, дівчинка опустилася на коліна і почала пестити рослини. Особливо ті, яким порізав листочки дідів ківш.
- Ox, онучко, пробач! Я про це не подумав. Більше так не буду...
- Не журіться, дідусю, ми допоможемо наповнити ваше відро вщерть! Андрійку, ходи сюди!

I вони назбирали повне відерце ягід. Збирали всі втрьох весело і одними тільки руками. Навіть вітер чув, як ягоди раділи в ту мить - вони дуже полюбляють дотик людських рук, а от усілякі ковші - ні, бо їм дуже боляче від того й вони через це помирають...

BLUEBERRY, DON'T CRY

There were once Mariyka, who was born and grown in the small town of Makarov, in the Kyiv region.

She often dreamed of becoming a teacher. That is why, when her younger brother Andrew was born, she was pleased to explain to him counting and reading.

Andriyko and Mariyka grew up together as real friends.

«You have to take care of insects, butterflies, cats, dogs, and everyone who lives around us,» — Mariyka usually told him.

On top of that, Andriyko had never stepped on bugs since he was a baby. He knew they had mother and father, brothers, sisters. They wanted to live too.

«And what about mosquitoes?» — Andriyko once asked.

«To prevent them from biting you, use special creams. I don't want to squash them either.»

Ask your parents what type of cream is right for you to combat mosquitoes and other insects in a «green way». Write a short notice below so you don't forget:

One day, the brother and the sister went to the forest. That summer harvest of berries was fantastic. Children were putting delicious blueberries to their mouths little by little

«How delicious,» — said Andriyko.

«Indeed. And good for your health! Blueberries, for instance, improve eyesight and protect against colds.»

«See that man picking berries? Shame on him!»

Mariyka turned her head and saw a gray-haired man picking berries with a bucket, which was cruelly cutting the leaves of the plants.

- «No, he should not be doing that!»
- «Shall we say something to him?»
- «We should speak politely. Oh, I know,» Mariyka moved to the man and greeted him.
- «Good morning!»
- «Good morning to you too!» the local man replied.
- «This year, we have a great harvest of berries.»
- «Well, yes. I have already collected two buckets.»
- «Dear mister, with all respect...can you hear berries crying?»
- «Why should it cry?»
- «Listen! These leaves are asking for treatment,» the girl got down on her knees and touched plants carefully. Particularly the parts, which unknown man had cut with a bucket.
- «Oh, no. Young lady, forgive me! I somehow did not think about it that way. I will not do it anymore.»
- «Don't worry. We'll help fill your bucket to the top! Andriyka, come here!»

A little later, they got buckets full of berries. All three had a fantastic time working with their hands. That moment, the wind heard blueberries celebrated. They enjoy the feeling of human hands, but could easily get hurt by the sharp steel.

Гриць, який ЛюбиВ Дерева

Гриць ріс у місті Чернівці. Він обожнював дерева ще змалечку - читав про них книжки, вивчав різні види, знав назви всіх дерев, що ростуть у його місті. Хлопець міг одразу сказати, скільки років цьому чи тому дереву і чи не хворе воно. Гриця часто запитували вчителі - чим же тобі так подобаються дерева?

- Бо вони наче люди. От гляньте на них, - відповідав Гриць. - У них теж є коріння - це як людська душа, якої оком не побачиш; у них є діти - це листя і плоди. А ще дерева теж ростуть, радіють небу й сонцю, а наприкінці помирають.

Гриць дуже тішився, коли дерева на його подвір'ї росли та квітнули. Він постійно доглядав за ними разом із дорослими. Поливав їх, а якщо треба, то навіть писав звернення до міської влади, щоб на деревах зрізали омелу (це така рослина-паразит, яка живиться деревом і забирає в нього сили). Його бабуся теж любила дерева. Здавна гуляла з Грицем парками й розповідала про ліси.

- Оцю сосну я пам'ятаю ще з дитинства. Тепер мені вже 80, а подивись яка вона велика... - казала бабуся й показувала на величезну сосну, що була зростом із десятиповерхівку.

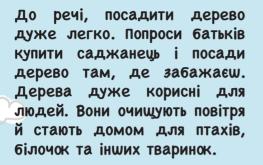
Гриць дивився на дерево і його душа співала - так він радів тому, що ε на цім світі дерева.

- Вони все чують, все розуміють, - казала бабуся і хлопчик, бувало, спілкувався з деревами, коли їх поливав. Казав їм хороші слова й, на диво, вони справді росли краще.

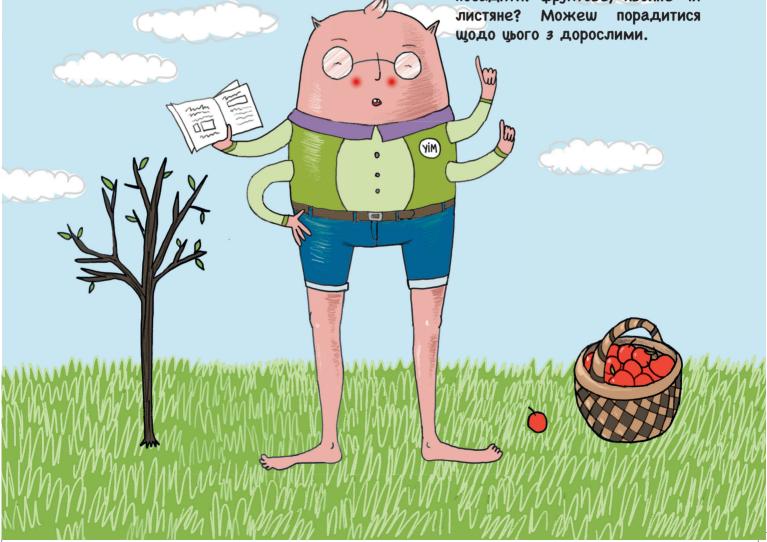

Хлопчик виріс дуже доброю людиною. За своє життя він посадив десять дерев. І кожне з них він знав у лице. Гриць щодня проходив поміж ними, коли йшов з роботи і на роботу. Він поливав їх, підживлював землю коло них, гладив їх долонями та розповідав їм, як провів день й на прощання завжди дякував... якось Гриць сказав мені, що дерева надають йому сили.

Коли Гриць постарів і пішов у інший світ, його дерева лишилися. До наших днів збереглося лише одне дерево - воно росте в парку імені Тараса Шевченка в Чернівцях. Напиши мені електронного листа і я повідомлю тобі точні координати.

В спеку дерева стають затінком для відпочинку людей, тому дерева також є природніми кондиціонерами. Пам'ятай: щоб дерево виросло великим, його необхідно доглядати, а також періодично поливати водою. Подумай, яке дерево ти хочеш посадити: фруктове, хвойне чи листяне? Можеш порадитися щодо цього з дорослими.

HRYTSI WHO LOVED TREES

Hryts grew up in the city of Chernivtsi. He had adored trees from an early age - read books about them, studied different species. He knew the names of all the trees growing in his city. The boy could immediately tell how old this or that tree was and whether it was sick

Teachers always asked him: «Why do you like trees so much?».

«Because plants and people have so much in common,» - George answered. «They also have roots - it's like a human soul, which you can't see with your eyes; they have children - it's leaves and fruits. Plus, trees also grow, enjoy the sky and the sun, and eventually fade.»

Hryts was greatly amused when he saw the trees in the yard growing and blossoming. He regularly took care of them together with the adults. He watered them, and if necessary, even appealed to the city authorities to cut the mistletoe on the branches (this is a parasitic plant feeds on the tree and takes away its strength as during disease). His grandmother also loved plants. She and Hryts had been walking down the parks for a long time and talking about forests.

«I remember this pine. It had been growing here since my childhood. Now I'm 80, and look how big it is today...» - said the grandmother and pointed to a huge tree that was the height of a ten-floor building. Hryts was looking at the tree, and his soul was filling with love. He was so happy there were trees in this world.

«They hear and understand you,» - said the granny.

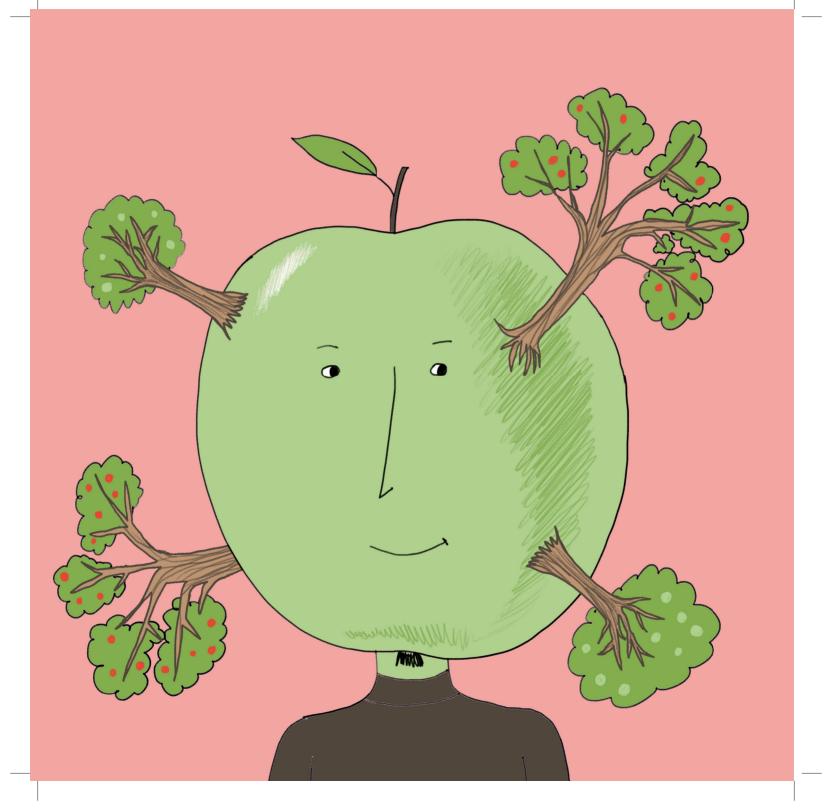
Then the boy, sometimes, talked to plants, when he watered them. He said kind words, and therefore, surprisingly, they grew better.

By the way, you can also speak with flowers and trees that are in your house. Believe it or not, but they feel your mood.

Hryts grew up a pleasant man. He had planted many trees during his lifetime. What's more, he knew each plant «in person.» He had passed among the greenery each day, going from home to work and back. Hryts continued watering the plants, feeding the soil. Furthermore, Hryts often gave them a tender touch, and politely greeted them. One day he told me plants had given some power to him.

Later, Hryts became very old and left the world, but trees remained. Just one of his trees has survived. It grows in the Taras Shevchenko Park, in Chernivtsi. I will tell you the exact place of it if you ask in an email.

By the way, planting a tree is quite an easy thing to do. Ask your parents to purchase a seedling and plant a tree wherever you want. Trees are useful for people. They purify the air and become a home for birds, squirrels, and other animals.

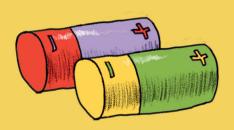

_Ба Ш<mark>/К ∈ дР</mark>/3 В

Оксана була невеличкою на зріст, але це ніяк не завадило їй бути першою в одній добрій справі - зборі батарейок. Вона почала збирати їх, коли познайомилася з Ба. Це була звичайна батарейка - але дуже кумедна. Лежала Ба просто посеред дороги коло станції метро «Лівобережна» в Києві.

- Привіт, сказала Ба. Мені так сумно.
- Чого? спитала Оксанка.
- Тому що я розряджена і мені вже час іти додому, але мене просто викинули на вулицю...
- А де ти маєш бути? Де твій дім?
- Колись мені казали, що коли я постарішаю, то спочатку опинюся в особливому контейнері, а потім мене відвезуть до заводу, де утилізують спеціальним чином.
- Ого. Я ніколи не знала, що батарейки утилізуються.

Утилізація батарейок потрібна для того, щоб у воду та ґрунт не потрапили небез-печні речовини (важкі метали та кислоти). Ці токсичні елементи завдають неймовірної шкоди природі: отруюють воду та землю і таким чином ми отруюємо самих себе.

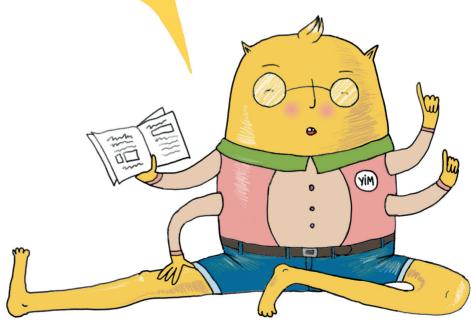
- Звісно! Хіба ти не знаєш, що в твоєму місті теж є пункти з прийому батарейок та інших видів акумуляторів?
- Ні, ніколи не чула про це.

- Я дуже хочу до своїх друзів, про яких мені розповідали батьки.
- Гаразд. Я знайду їх для тебе.

Оксана взяла Ба й того ж вечора знайшла в інтернеті інформацію, куди можна віднести її. Наступного дня вона принесла Ба до того місця. Це був популярний супермаркет.

Дізнайся, де в твоєму місті є контейнери для збору батарейок. Вони можуть знаходитися в супермаркетах, магазинах чи школах. Або ж напиши мені листа, звідки ти й я тобі підкажу.

- Ось і настав час прощатися, сказала Ба, коли Оксанка взяла її в руки й піднесла до контейнера.
- Я думаю, що тобі буде весело з родичами.
- Ще б пак!

- А я буду тим часом приносити для тебе сюди нових друзів.
- Навіть якщо мене завтра відвезуть до заводу, все одно принось. Це добра справа.
- Чому?
- Тому що ми, батарейки, мусимо їхати на завод, інакше ми отруюємо землю.
- Це прикро.
- Ні, це нормально. Мене придумали люди й я складаюся з різних хімічних елементів. Я корисна, коли працюю в пульті чи в ноутбуці, але я шкідлива, коли останні дні життя доживаю на природі.
- А ти любиш природу?
- Дуже, тому я й просила тебе принести мене сюди. Бо мені шкода труїти довкілля. Я все чекала на когось, хто мене врятує й ось ти мене почула.
- Рада допомогти, Ба! Бувай!

Вони попрощалися й Оксанка побігла до своїх друзів розказати про те, як важливо не викидати батарейки в звичайний смітник. Вона того ж дня встановила велику пластикову пляшку на своєму поверсі, щоб сусіди викидали в неї вживані батарейки. За тиждень ця пляшка була повна. Батарейки збиралися вкупі й раділи тому, що всі вони поїдуть додому на переробку, щоб почати нове життя.

DA I LOOKING FOR FRIFNDS

Oksanka was a petite girl. Nevertheless, the fact she was short didn't keep her from a hobby — collecting batteries. Oksana started gathering them after she had met Ba. It was just a battery — but very funny. Ba was lying right in the middle of the road near the metro station «Livoberezhna» in Kyiv.

- «Hello,» Ba said. «I'm so depressed.»
- «Why are you so upset?» Oksanka asked.
- «I'm exhausted. Someone threw me away lately, and I can not go home!»
- «Where is your place?» Oksana wondered.
- «I was once told when I grew old first they will move me into a special container, and then I will be taken to the factory, with disposal service.»
- «Wow. I never knew there is a special service for the used batteries!»

Batteries must be recycled to prevent hazardous substances (heavy metals and acids) entering the water, soil. These toxic elements cause incredible damage to nature. They poison the water and the earth and people.

«Of course it is! Did you know there are sorting points for old and broken batteries in your city?»

«No. Unfortunately, I've never heard of any locations for recycling.»

Seek battery containers in your city. You may find them in supermarkets, shops, or schools. Or write me a letter about your location, and I will help.

You can practice writing a letter right here					

«I desperately want to see my friends my parents talked about.» «Without a doubt, I'll find them.»

Then Oksanka took Ba. That evening she searched for the information on disposals and found answers. The next day she brought Ba to the point. It was some recognized supermarket.

- «It's time to say goodbye,» said Ba, when Oksanka took her in her arms and lifted her to the container.
- «I believe you will have real pleasure with your new company.»
- «Absolutely!»
- «Let me introduce those guys to you.»
- «This is an excellent thing! Even if I go to the factory tomorrow, I'm not going to regret it. I will be so glad. Try to find as many as you can, please.» $\frac{1}{2}$
- «Why do you have to have so many friends?»
- «Because we, the batteries, must go to the factory in any case! Otherwise, we poison the land.»
- «It's disturbing!»
- «That's true. People invented me by mixing various chemical elements. I am helpful when working on remote control or laptop, but I am dangerous when I live in the last days of my life in nature.»

«Do you like nature?»

«Very much indeed, that's why I asked you to bring me here. Excuse me for poisoning the environment. I was waiting for someone to save me, and you heard me.»

«Was happy to help, Bal Goodbye!»

They told each other goodbye. Oksanka ran to her friends to discuss the importance of throwing batteries in a special box. She placed a big plastic bottle on her floor on the same day. From now on, neighbors have a place to throw away used batteries. Within a week, the bottle was full. Meanwhile, the batteries happily gathered and were fascinated they would go home for recycling to start a new life.

МаЛ≡НЬКИЙ СКУЛЬПТОР **«**КаРЛО

Карло любив своє рідне місто Львів.

Особливо хлопець обожнював музей Іоана Пінзеля. Він уперше побував там у п'ятирічному віці й так захопився роботами Пінзеля, що і сам вирішив стати скульптором. Бувало, просив батьків по кілька разів на місяць відвести його до музею і батьки йшли назустріч - у музеї він проводив години: роздивлявся кожну скульптуру з різних боків. Карло казав - щодня роботи Пінзеля для нього як нові, бо відкривають щоразу незвичні деталі.

А в яких музеях ти бував і де тобі сподобалося?

Батьки зрозуміли, що Карло дуже творчий, тож вирішили допомогти хлопцеві у втіленні його мрії. Коли Карло пішов у школу, вони записали його до творчої студії, щоб він навчився працю-

вати з глиною. Так Карло навчився гончарству. Він робив різні статуетки, чашки та фігурки. Карло був у захваті від цих занять. Він точно знав - скульптурне мистецтво - його покликання. Також у вільний час Карло гуляв Львовом - особливо старим містом. Роздивлявся кожну будівлю йому була до вподоби як історія, так і архітектура.

Якось ідучи додому після занять з гончарства (а то був уже пізній вечір), він помітив, як щось ворушиться в снігу. Придивився уважніше й побачив там собаку. Проте це був не зовсім звичайний собака, адже пес був суцільно червоного кольору.

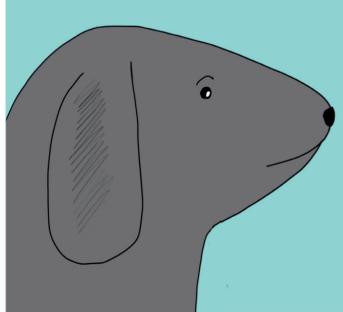
- Мої вітання, сказав собака. Карлові аж забракло мови.
- Ви вмієте говорити? спитав хлопець.
- Вмію.
- Але ж ви собака!
- Ну то й що? Мої батьки змалечку навчали мене людській мові. Вони вкладали в мене свої знання й час. Знаєш, коли кажуть, що тварини не розмовляють людською мовою не вір. То їх просто не навчили.
- Оце так. А чого ви тут?
- Довга історія.
- Розкажіть, мені дуже цікаво.
- Розкажу, проте мені потрібна допомога. Я бачу, що ти хлопець добрий і мене не образиш.
- Звісно, я люблю тварин.
- Це пречудово.
- Бачиш, я не зовсім звичайний собака. Я червоного кольору.
- Та ж бачу! крикнув хлопець.
- Тихіше. Це від того, що я в халепі. До того ж я не звик отак просити в людей допомоги.
- Чому ж?
- Так виховали. Проте розумію, що всі ми живемо в світі любові, тож варто допомагати одне одному і не соромитися просити про допомогу... Я дуже хочу їсти... а ще в мене, на жаль, немає дому моїх батьків забрали до притулку.
- Стривай. Давай-но поїмо з тобою тут. Ось же кафе.
- Але ж я собака, хіба мене туди пустять?
- Я домовлюся з директором.

Вони зайшли до кафе та сіли за стіл. Офіціант глянув на хлопця, затим на червону собаку й... нічого не сказав. Лише пізніше, коли вони їли, підійшов керівник закладу і сказав, що з тваринами сюди не можна.

- Це мій друг, сказав Карло.
- О, ви б так від самого початку й сказали, директор кафе вибачився і пішов.
- Ти назвав мене другом... вже після вечері сказав собака.
- Так, проте я зовсім не знаю твого імені, Карло розсміявся.
- Називай мене Дзьобою.
- Гаразд, Дзьобо. Тепер завдання знайти для тебе нічліг. Ходімо жити до мене...
- О, це так щиро з твого боку, але чи не будуть проти твої батьки?
- Ні, вони дуже виховані й теж приходять на допомогу тим, хто в біді...

- Ти мій друг, а це важливіше й не має значення, хто з нас хто. Ось я можу стати в наступному житті птахом й дружити з людьми. Чому ні?
- У мене теж колись був друг, пес зажурився.
- То де він?
- Не знаю. Пішов від нас у інший світ. А мої батьки та я лишилися сам-на-сам. Ми опинилися на вулиці,

бо в тій квартирі, де ми жили, оселилися інші люди. Вони не захотіли з нами дружити. Потім моїх батьків забрав патруль, а мені вдалося втекти.

- Це дуже сумна історія. Проте тепер у тебе ϵ я.
- Так, це чудово! радісно сказав Дзьоба.

Дзьоба та Карло подалися додому. Сніг падав дуже тихо. А вони все йшли та йшли. Говорили про все на світі. Коли дійшли додому, то Карло звернув увагу на те, що Дзьоба став синій.

- Ти змінився в кольорі.
- А, так, коли я щасливий, то стаю синім.
- Ого, яка палітра в тебе! А ось і моя мама.
- Мам, це Дзьоба. Він мій товариш.
- Чудово. Дуже кумедний пес, сказала мама, сіла навпочіпки й почухала в Дзьоби за вухом. Той кілька разів гавкнув.
- Я хочу, щоб він жив із нами.
- Але ж ти ніколи не хотів собаку. До того ж це клопоти: гуляти з ним, годувати.
- Я все це робитиму. Я дуже прошу. Дзьоба мій друг.
- Ну якщо Дзьоба твій друг, то це твій вибір. Звісно, я не проти. І батько, переконана, теж. Але чого він синій? З ним усе гаразд чи це його хтось розфарбував?
- Ні, він такий, бо в нього хороший настрій. Він тепер у безпеці. Він зі мною.

Наступного дня хлопчик розказав Дзьобі про своє захоплення - скульптуру. Пес був вражений ескізами, які малював Карло.

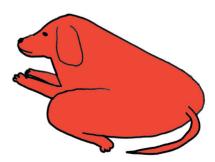
- Я би дуже хотів зробити подарунок місту Львову й створити якусь скульптуру. Щось таке, дуже добре, душевне. Слухай... - він глянув на Дзьобу і замовк. - Я би хотів, щоб ти став моїм натурником. Я зроблю скульптуру собаки.

Дзьоба погодився. Коли Карло його малював, пес ставав то білим (від того, що брав участь у мистецтві), то рожевим (бо соромився), то синім (від щастя). Коли ж скульптура собаки була готова й Дзьоба побачив її, він почав миготіти різними кольорами.

- Ого, ти вмієш навіть так!
- То я не вмію. Так усередині я все відчуваю. Просто інші це помічають. Ось, наприклад, ти і твоя мама.
- То невже цього більше ніхто не бачить?
- Мій перший друг бачив.
- А ти з ним теж спілкувався?
- Так.
- Це був хлопчик?
- Ні, це був літній чоловік, дуже теплий сердцем. Від нього йшла неймовірна енергетика. Як від тебе, до речі.
- Дякую тобі, Дзьобо, що ти є.

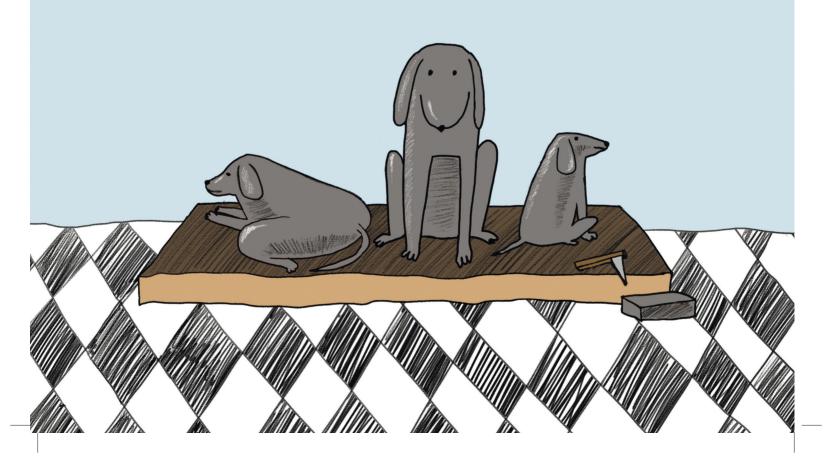
I Дзьоба став червоним - то він зажурився.

- Що з тобою?
- Скучаю за своїми батьками.
- Як ти гадаєш, де вони можуть бути?

- У притулку. Принаймні це я чув від поліцейських служб, що їх забирали.
- Ходімо туди разом.

Наступного дня вони пішли в притулок і знайшли батьків Дзьоби. Тепер уся собача родина жила з Карлом та його батьками. Вони теж уміли говорити та перефарбовуватися. Це неабияк вражало і батьків, і самого Карла. Тоді юнак зробив скульптуру усієї собачої сім'ї. Вона невдовзі з'явиться на одній з вулиць Львова. Обов'язково навідайтеся туди й скажіть привіт Дзьобі та Карлові. А ще можете почухати Дзьобі загривка. Кажуть, що тоді всі ваші бажання неодмінно здійсняться.

CARLO, THE LITTLE CULPTOR

Carlo was born in Lviv. He adored his hometown. Especially the boy enjoyed the museum of Johann Pinzel. He first visited it at the age of five and became fascinated by Pinzel's work. Art excited the little boy, and he decided to become a sculptor. From time to time, Carlo nearly begged his parents to attend the museum once again. Each time his family warmly allowed it. He was spending hours there: looking at the same sculptures from different points. Usually Carlo discovered hidden details while exploring those masterpieces.

What museums have you been to, and what is your favorite?

Finally, the parents realized their beloved Carlo was extremely talented. They decided to support him. The creative studio was the best option for beginners. That is how Carlo learned working with clay and pottery. He studied design techniques for cups and figures.

Carlo sincerely enjoyed those classes. He understood - sculpture was where his heart belonged.

In spare time, the boy walked around Lviv - especially he preferred the old city. He was looking precisely at each building. He admired both history and architecture.

One day on his way from the pottery school (in the evening), he noticed something moving in the snow. He gazed closer and saw a dog there. However, it was not guite an ordinary dog - it was completely red.

«Greetings!» - it barked.

Karl almost ran out of language.

- «Can you speak?» The boy shockingly asked.
- «I surely do!»
- «But you are a dog!»
- «So what? My parents have been teaching me human language from an early age. They shared all their experience with me. You know, when someone says animals don't understand a word, don't believe it. We become experts in talking during our lifetime.»
- «Maybe you're right. Could you please tell me, why are you here?»
- «This is a long story.»
- «I have plenty of time. And that must be very interesting!»
- «Alright. I'll explain it, but first I need some help. I see you are indeed a good boy. Therefore, you will not hurt me.»
- «I love animals. Please, don't bother.»
- «Wonderful! You might have already noticed I'm not exactly an ordinary dog. I'm red.»
- «I see it too! You are!» shouted the boy.
- «Shhh! This magnificent color has caused me serious troubles anyway. Besides, I'm not that kind of dog begging for help.»
- «Why not?»
- «I was raised in a family with strict rules. However, I understand we all live in a world of love. We should support each other, not be unashamed with asking for help. I'm so hungry today. I lost my home, unfortunately. My parents are taken to an animal shelter.»
- «Hey, poor starving dog, let's eat in that café.»
- «I desperately want it, but I'm still a dog. Can you pass inside with animals?»
- «Don't worry. I'll politely ask a chief in that case.»

After the conversation, they entered the café and sat at the table. A waiter glanced at the boy, then at the red dog. But after all, proposed nothing. Only later, when they were eating, a chief got close to them and said the animal company was prohibited there.

«This is my friend,» - Carlo replied.

«Oh, sir. If you had informed us from the very beginning,» — the chief was apologizing.

«You've called me your friend,» — said the dog after dinner.

«Yes, I have. Though I still don't know your name,» — Carlo smiled.

«Call me Beaky.»

«Nice to meet you, Beaky. Is there any possibility you'll stay with me? I want to find a perfect place for you to sleep. I'll take care of you.»

«That's a great idea! Is your family going to stand against it?»

«No! They are very sensible. They always help others in the need and me.» «Yet. I'm not a human.»

«You are my friend, and this is more important, and that what matters. Maybe the next life I'll become a giraffe and will get with people. Why not?»

«Once I had a human friend,» — the dog got sad.

«What happened to him? Where is he now?»

«All I know he left this world, that is why my family and I were left alone. After all, we found ourselves in the street. Some people had occupied our house. They didn't want to be friends with us. One day the animal service arrived at the building. That's when I understood I need to escape. So here I am.»

«What a sad story! Believe, now you have my full support.»

«That's quite a relief,» - said Beak happily.

Beaky and Carlo went home together. The snow was falling softly. They kept going and talking about everything in the world. Carlo noticed the dog had turned blue, by the time that got home.

The next day, Carlo introduced his hobby to Beaky - sculpture. The dog was amazed by Carlo's sketches.

«I wish I could make a gift to Lviv and create some of the sculpture to express my feelings. Listen!» - he looked at Beaky and fell silent. «I would like you to become a model for my design! I will make a sculpture of a dog.»

Beaky politely agreed. While Carlo was painting a friend, Beaky became white (because he was proud), then pink (because he was shy), then blue (because he enjoyed taking part in art).

The time had come to see Beaky's sculpture. When the dog saw it, he was so amused that fur immediately became a mix of shiny colors.

- «Wow! Your lights are so bright!»
- «Those are my emotions. You can see now what I'm feeling right now.»
- «Doesn't anyone see your magic lights?»
- «My first friend saw.»
- «Did you talk to him too?»
- «Yes, I did.»
- «Was it a boy?»
- «No. It was an old mister with a kind heart.»
- «Beaky, I just want to say thank you for being this great.»
- Suddenly the dog turned red. «What does this color mean?» Carlo wondered.

«I'm sad because I miss my family.»

«Where do you think they can be?»

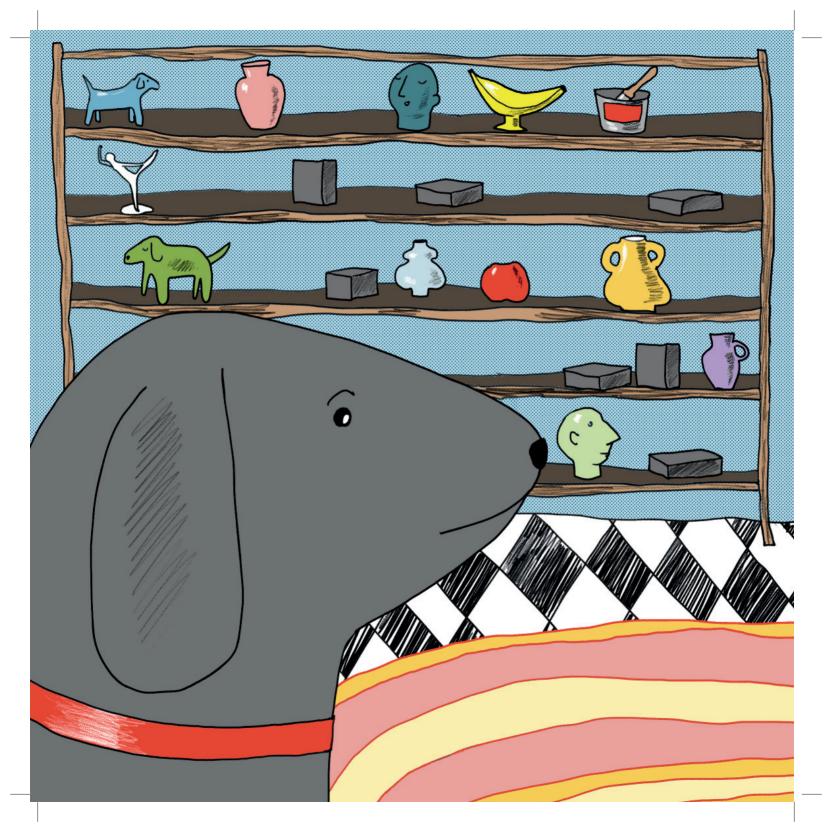
«In the shelter, I suppose. At least that's what I heard from the police that took them away.»

«Let's go there together.»

They went to the shelter the next day. There they had found Beaky's parents. The boy, of course, took all the dogs to his place. It turned out all pets had a coloring gift!

Later, Carlo made one big sculpture of the dog family. Please, visit an exhibition with the art and say hello to Carlo and Beaky. Some might say that the dog's fur is magical. If you touch it tenderly, all your wishes will surely come true.

_			

$\mathbf{K} \mathbf{P} \mathbf{O} \mathbf{J}_{\mathbf{N}} \mathbf{K} \mathbf{\Pi} \mathbf{P} \mathbf{O} \mathbf{I}_{\mathbf{N}} \Leftrightarrow \mathbf{O} \mathbf{C} \mathbf{o} \mathbf{b} = \mathbf{T}_{\mathbf{i}} \mathbf{B}$

Іринка любила допомагати мамі з татком наводити лад у домі: поливала квіти, мила вікна, а також прала речі. Вона робила це від самісінького дитинства - особливо з задоволенням Іринка прала речі своїм іграшкам, та й самих лялькових звірят теж любила прати. Не знаю, хто прищепив їй цю любов до чистоти, однак дівчинка вважала, що іграшки живі. Одного разу вона прала пухнатого кролика й він озвався до неї...

- Ipo!
- Що?
- Та хотів сказати, щоб ти нас не прала більше цими поганими засобами.
- А чого вони погані?
- Бо вони з фосфатами.
- Що таке фо...
- Фосфати! Це шкідливі речовини.
- Чому?
- А ось так.

Коли фосфати потрапляють у воду, ії поверхню вкриває тоненький прошарок – через що вода перестає дихати й починає стрімко зеленіти. Від цього не вистачає повітря рибкам та іншим маленьким тваринкам, що живуть у річках та озерах. Коли вони потрапляють у каналізацію й далі в річку, то забруднюють воду.

- А що ж тоді робити?
- Переходь на безфосфатні пральні засоби. Вони навіть дешевші за фосфатні.
- Я сьогодні ж розповім про це батькам.

- Розкажи. І запам'ятай: мити посуд теж треба безфосфатними або біорозкладними мийними засобами. Тоді вода ніколи не буде зеленіти

в річках!

Біорозкладні або безфосфатні мийні засоби безпечні для довкілля, бо не містять шкідливих для води й землі хімічних сполук.

- Дякую тобі, кролику.
- Нема за що. Між іншим, засоби без фосфатів не мають згубного впливу на шкіру, тож твої долоньки будуть ще довго лишатися такими м'якенькими.
- Який же ти розумник, мій кролику. Я тебе так люблю.
- I я тебе, сказала іграшка й замовкла.

Іра того ж дня пішла з батьками в магазин і купила екологічні мийні засоби для підлоги, миття посуду та прання речей.

I я, автор цієї книжки, зробив так само. Тепер - твоя черга, друже :)

Bio

RADDIT.FIGHT PHOSPHATES

Irinka enjoyed helping the mother and the father to clean up the house. She watered flowers and washed windows. The girl had been doing this since she was a child. Iryna was especially glad about washing clothes and accessories of her toys. Toys themselves also were bathed from time to time. No one could understand who shared a gift of the hostess to Irinka inside her family. However, the girl thought the toys were indeed alive. One day she was washing a fluffy rabbit.

«Irinka!» - he called.

«Hello.» - she peacefully answered.

«I need to warn you about dangerous chemical elements in your detergent.»

«Why do you think they're unsafe?

«Irinka, this type of soap includes phosphates. These are harmful substances. When they get into the sewerage and further into the river, they tremendously pollute the water.

Water turns green while phosphates get into it. They add layers to its surface, and it can not breathe. The air lack is the deadliest option for fish and other small animals living in rivers and lakes.

«What should I do now?»

«Please, switch to phosphate-free detergents. They are even cheaper than phosphate ones. «

«I will tell my parents later today.»

«Tell them and remember yourself another extra message. Clean dishes

with non-phosphate or non-biodegradable liquids. Then the water will never turn green in the rivers!»

Biodegradable or phosphate-free detergents are safe for the environment as they do not contain chemicals harmful to water and soil.

«Thank you, rabbit.»

«Not at all. By the way, green products do not have a strong effect on the skin, so your arms remain soft for a long time.»

«What a clever animal you are, my rabbit. I love you so much.»

«And I love you,» - said the toy, and again fell silent.

Ira went to the store with her parents on the same day and bought ecological cleaners for dishes and other stuff.

And I, the author of this book, did as the rabbit recommended. Now it's your turn, dear friend:)

Красно дякую тобі за те, що ти прочитав усі мої корисні поради! Сподіваюся, ти будеш берегти довкілля та піклуватися про природу:)

Твої еко-перемоги

Літературно-художнє видання

Еко-історії для моїх маленьких друзів

Богдан Красавцев

Перекладач: Олена Мухіна Художник: Олександра Красавцева

Редактор: Ірина Яковлева Дизайн і верстка: Олександри Красавцевої

Дякую, любий читачу, що дочитав до кінця цю книжку.
О, ледь не забув тобі сказати:
Ти завжди можеш написати мені електронного листа.

Наприклад:

- про цю книжку,
- про те, як ти допомагаєш природі,
- про свої хороші екологічні вчинки,
- як дбає про довкілля твоя родина.

А ось і моя електронна скринька: kybkolo@gmail.com

